

Namnet Smile valdes med stor omsorg när kondomen skulle lanseras.

Knotttriga kondomer populärast i Namibia

I Namibias huvudstad Windhoek finns en av Afrikas två kondomtillverkare. Här produceras cirka två miljoner knotttriga kondomer i månaden.

FÖR ATT UPPMUNTRA TILL SÄKER SEX i ett land där cirka 20 procent av befolkningen lever med hiv lanserade den namibiska regeringen gratiskondomen Smile i början av året. Det är en unik namibisk produkt vars design, utformning och säkerhet inte lämnat något åt slumpen.

Johnny Maritz startade kondomföretaget *Commodity Exchange* redan 1992. Då importerade man färdiga kondomer från Kina, Malaysia och Indien.

– Men vi kände oss osäkra på kvalitén, berättar Johnny.

Så 1996 började han undersöka om det fanns möjligheter att producera egna kondomer på plats här i Namibia. Efter en hel del efterforskning utomlands etablerades fabriken 2001 i samarbete med ett malaysiskt företag, men redan ett par år senare

köpte Johnny ut sin malaysiska partner.

– Vi ville att det skulle vara ett rakt igenom namibiskt företag, säger han.

I BÖRJAN AV ÅRET KÖPTE FÖRETAGET in mycket tekniskt avancerade maskiner. Inköpet sponsrades av globalfonden mot aids, malaria och tbc med motkravet att *Commodity Exchange* skulle ge regeringen det allra bästa inköpspriset på de färdiga kondomerna.

Avtalet med globalfonden innebär att företaget inte får göra någon direkt profit under de första fem åren, utan ge staten det bästa priset så att de kan distribuera kondomerna gratis till befolkningen.

– Så att vem som helst kan få en högklassig kondom, säger Johnny.

Commodity Exchange har 32 anställda på fabriken och planen framöver är att utöka produktionen. Företaget arbetar även med att sätta ihop utrustning för hemsjukvård, vilket innebär att utbildad personal packar ett kit med den utrustning som behövs för att familjemedlemmar ska kunna ta hand om sina sjuka anhöriga i hemmet. Företagets vision är att bli den ledande leverantören av vissa specifika hälsovårdsprodukter till den namibiska och den afrikanska marknaden.

Själva latexkondomen importeras helt obehandlad från Asien.

– Det är här i fabriken och framförallt i laboriet som det stora arbetet börjar, säger Johnny.

För varje kondom genomgår en rigorös kontroll för att kunna möta kraven från World Health Organisation, WHO. Processen inleds med att varje enskild kondom en efter en genomsöks av en elektronisk scanner som ska upptäcka mikroskopiska hål. De kondomer som inte går igenom kasseras. Denna process försäkrar att varje kondom har högsta kvalitet innan de förses med glidmedel, rullas ihop och förpackas i ett foliehölje försett med det namibiska statseblemet.

Att kondomerna har emblemet på varje enskild förpackning tror Johnny är positivt, att det får folk att lita på kondomerna.

– Det är viktigt att man vet att det är staten som står bakom.

– Smile-kondomerna håller verkligen världsklass, säger Johnny.

Och det måste de nog göra för WHO:s kvalitetskrav är höga. Det visar den rad av olika tester som de färdiga, slumpvis utvalda kondomerna sedan utsätts för. I laboriet genomgår de ett stålbad, de dras ut på längden och på tvären, de vattenfylls och sticks sönder. De fylls med luft tills de tar sig en oigenkännlig form och slutligen exploderar. De får även ligga i en 70-gradig ugn i en vecka för att se hur gummit åldras. Klarar de en vecka i ugnen innebär det teoretiskt att kondomerna har en hållbarhet i fem år under normala miljöförhållanden.

MEN KONDOMERNA SKA INTE BARA HÅLLA världsklass ur kvalitetssynpunkt, de ska även vara sköna för både män och kvinnor och förpackade i estetiskt tilltalande förpackningar. Så i två år funderade Johnny fram och tillbaka över namnet och designen, för när "rätt" kondom skulle tas fram lämnades inget åt slumpen. Namnet Smile valdes med stor omsorg och designen på förpackningen ändrades fram och tillbaka innan Johnny var nöjd med resultatet. Under utformningsprocessen delade Johnny ut olika typer av kondomer till en stor grupp människor, både vänner och bekanta, som fick testa sig fram vad de gillade bäst.

Att slutprodukten blev knottrig har sin enkla förklaring.

– Folk gillade inte de som var glatta, berättar Johnny. Och vi vill ju att man ska använda kondomer och njuta av dem under tiden.